

רַבִּי נַחֲמָן אוֹמֵר, וּלְנַעֲמִי (דף קג ע"א) מוֹדַע לְאִשָּׁה
אִישׁ גָּבוּר חֵיל מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ וּשְׁמוֹ
בְּעִזּוֹ. וּכְתוּב, קָרוֹב לָנוּ הָאִישׁ מִגּוֹאֲלֵנוּ הוּא. וְרַבִּי
רְחוּמַאי אָמַר, (א) הָכִי, מֵאִי לֹא יִנְקָה רַע.

אָמַר לִיהִ, לְסַנְטִירָא דִּיהוּה אֶלְקִי לְחַיִּיבָא, עַד
דִּיהִיבִי לִיהִ עֲרַבָא. וְאִי יְהִיב לָא שְׂבָקִין
סַנְטִירָא לְאֶלְקָאָה. אָמַר לִיהִ לֹאֵו הָכִי, אֶלָּא
בְּשַׁעֲתָא דִּיִּיתִי וַיִּתְגַּלִּי מֵאֵן דִּיאֲחִי לְבַר נֶשׁ,
תַּנְדַּע הָאִי.

רַבִּי זְמִירָאָה נָפַק לְחַקֵּל אוֹנִי, חָמָא בְּאִינוּן
בְּקִיעִין קְרִטוֹנָא, קוּמְטִירִי שְׁלַחוּבִי דְסֶלְקִין.
אֲרַבִּין אוּדְנִוִי, וּשְׁמַע קָלִין. אָמַר לִיהִ תְּהוּא
עֲרַבָאָה, זִיל בְּהַדִּי, וְאַרְאֶה לָךְ פְּלִיאָן טְמִירִין מִבֵּי
נֶשָׂא. אֲזַל עֲמִיהִ אַחֲוִירִי טִינְרָא, וְחָמִי בְּקִיעִין

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

בְּדָא אֶלָּא בְּשַׁעֲהָ שְׂיַבָּא וַיִּתְגַּלֶּה מִי
שְׂדַחְתִּיהָ אֶת הָאָדָם, תַּדַּע אֶת זֶה.
רַבִּי זְמִירָאָה יַעֲזֵא לְשִׁדְּהָ אוּנוּ, רָאָה אֶת
אוֹתָם הַבְּקִיעִים שְׂבָקִמְטִי הַבְּלִיטוֹת
שְׂמַעֲלוֹת שְׁלֵהָבוֹת. הָרַבִּין אֲזִנּוּ, וּשְׁמַע
קוֹלוֹת. אָמַר לוֹ אוֹתוֹ הָעֲרַבִּי לָךְ עֲמִי,
וְאַרְאֶה לָךְ פְּלִיאוֹת נִסְתָּרוֹת מִבְּנֵי אָדָם.
הַלֵּךְ עִמּוֹ אַחֲוִירִי הַסְּלַע, וְרָאָה בְּקִיעִים

רַבִּי נַחֲמָן אוֹמֵר, וּלְנַעֲמִי מוֹדַע לְאִשָּׁה
אִישׁ גָּבוּר חֵיל מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ וּשְׁמוֹ
בְּעִזּוֹ. וּכְתוּב (רות א) קָרוֹב לָנוּ הָאִישׁ
מִגּוֹאֲלֵנוּ הוּא. וְרַבִּי רְחוּמַאי אָמַר, (א) בְּדָא,
מֵה זֶה לֹא יִנְקָה רַע?

אָמַר לוֹ, לְשׁוֹטֵר שְׂדַחְתִּיהָ מַלְקָה אֶת
הָרְשָׁעִים, עַד שְׁנוֹתֵנִים לוֹ עֲרַב. וְאִם נוֹתֵן,
לֹא נוֹתֵנִים לְשׁוֹטֵר לְהִלְקוֹת. אָמַר לוֹ, לֹא

אֲחֵרֵינוּ, וְשִׁלְהוֹבִין סְלִיקוּ לְעֵילָא. שְׁמַעוּ קָלִין
אֲחֵרֵינוּ. אָמַר לִיה אַרְבִּין אוּדְנָךְ הָכָא. אַרְבִּין
אוּדְנִי, וְשָׁמַע קָלִין דְּאָמְרוּן וַיִּי וַיִּי.

אָמַר, וַדַּאי הָא אַתְר חַד מְאִינוּן דְּוִכְתִּי דְּגִיְהֵנָם
הָכָא. וְעֵבֶר תְּהוּא עֶרְבָאָה, וְאַשְׁתָּאָר
הוּא. אֲדִהְכִי, גָּחִין גּוּ דְּוִכְתָּא אַחְרָא, וְחָמָא חַד
בַּר נָשׁ בְּחֹה רָמִי קָלִין, וְחֹזוּ נְטִלִין לִיה, וְאַעְלִין
לִיה לְעוֹמְקָא דְּמְדוּרָא אַחְרִינָא, וְאַתְפְּסֵאי, וְלֹא
חָמִי יִתִיר.

אֲדַמִּיךְ, וְחָמָא בְּחֵלְמָא תְּהוּא גְבָרָא. אָמַר לִיה
מֵאן אַתְּ. אָמַר לִיה יוּדָאי חֵיִיבָא אַנָּא,
דְּלֹא שְׁבַקְנָא בִּישׁוּן וְחֵטְאִין בְּעֵלְמָא דְּלֹא עֲבַדְנָא.
אָמַר לִיה בְּגוּ חֵלְמָא, מַה שְׁמַךְ. אָמַר לִיה, לֹא
יִדְעָנָא, דְּחֵיִיבִי גִיְהֵנָם לֹא דְּכָרִין שְׁמִייהוּ.

לשון הקודש

אותו לעמק של מדור אחר, ונתפסה,
ולא ראה יותר.

נרדם, וראה בחלום אותו האיש. אמר
לו: מי אתה? אמר לו: יהודי רשע אני,
שלא השארתני רעות וחטאים בעולם
שלא עשיתי. אמר לו בתוך החלום: מה
שמך? אמר לו: אני יודע, שהרשעים של
הגיהנם לא זוכרים שמם.

אחרים ושלֵהבות שעולות למעלה. שמעו
קולות אחרים. אמר לו: הרבן אונד
לכאן. הרבין את אונו, ושמע קולות
שאומרים וי וי.

אמר: ודאי, זהו מקום מאותם המקומות
של הגיהנם כאן. ועבר אותו הערבי,
והוא נשאר. בינתים גחן לתוך מקום
אחר, וראה איש אחר שהיה מרים
קולות, והיו לוקחים אותו, ומכניסים

אָמַר לִיהִ, שְׁמָא דְדוּכְתָךְ מַהוּ. אָמַר לִיהִ,
בְּגַלְיָלָא עֵילָאָה קַצְבָּא חֲוִינָא. וּמַגּוּ בִישׁוּן
סְגִיאוֹן דְעַבְדָּנָא הָתָם, דְיִינִין לְהֵהוּא פִר נָשׁ תְּלָתָא
זְמַנִּין בְּיַמְמָא וּתְלָתָא זְיַמְנִין בְּלִילְיָא. (אָמַר לִיהִ, וּבְרָא
שְׁבַקְתָּ. אָמַר לִיהִ, אִין).

קָם מִתְמָן, וְאִזְל לִיהִ לְגַלְיָלָא עֵילָאָה, שְׁמַע קוּל
יְנוּקָא דְדִהוּה אָמַר, (מִשְׁלִי ב ד) אִם תְּבַקְשִׁנָּה
כַּכְּסָף וּכְמַטְמָנִים תַּחֲפִשְׁנָה אִז תְּבִין יִרְאֵת ה'.
אִזל לְבִי מִדְרָשָׁא אַחְרָא, שְׁמַע קוּל יְנוּקָא אַחְרָא
דְדִהוּה אָמַר, (צַפְנִיָּה ב ג) בְּקִשׁוּ צְדָק בְּקִשׁוּ עֲנֹה אִוְלִי
תְּסַתְרוּ וּגו'.

אִזל וַחֲפֵשׁ אַבְתְּרִיָּה דְהֵהוּא גְבָרָא רָשָׁע. וְלַחַד
יְנוּקָא קָא שְׁאִיל. אָמַר לִיהִ, רַבִּי, תִּיתִי כְּךָ
וּכְךָ לְהֵהוּא גְבָרָא, דִּלָּא שְׁבַק בִישׁוּן וַחֲטָאִין

לשון הקודש

תְּבַקְשִׁנָּה כַּכְּסָף וּכְמַטְמָנִים תַּחֲפִשְׁנָה אִז
תְּבִין יִרְאֵת ה'. הַלֵּךְ לְבֵית מִדְרָשׁ אַחַר,
שְׁמַע קוּל תִּינוּק אַחַר שְׁהִיָּה אֹמֵר, (צַפְנִיָּה
א בְּקִשׁוּ צְדָק בְּקִשׁוּ עֲנֹה אִוְלִי תְּסַתְרוּ
וּגו').

הַלֵּךְ וַחֲפֵשׁ אַחַר אֹתוֹ הָאִישׁ הַרְשָׁע. וְאִל
תִּינוּק אַחַד שְׁאִיל. אָמַר לוֹ: רַבִּי, יְבֵא כְךָ

אָמַר לוֹ: שָׁם מְקוּמָךְ מַהוּ? אָמַר לוֹ:
בְּגַלְיָל הַעֲלִיִן הֵייתִי קַצְב, וּמִתּוֹךְ הִרְעוּת
הַרְבוּת שְׁעֵשִׂיתִי שָׁם, דְנִים אֵת אֹתוֹ
הָאִישׁ שְׁלֵשׁ פְּעָמִים בְּיוֹם וְשְׁלֵשׁ פְּעָמִים
בְּלִילָה. (אָמַר לוֹ: וְכֵן הִשְׁאֲרָתָּ? אָמַר לוֹ: כֵּן).

קָם מִשָּׁם, וְהַלֵּךְ לוֹ לְגַלְיָל הַעֲלִיִן. שְׁמַע
קוּל תִּינוּק שְׁהִיָּה אֹמֵר, (מִשְׁלִי ב) אִם

בְּעֵלְמָא דְלָא עֵבֵד. כֶּךָ וְכֶךָ תִּהְיֶה לְהֵיוֹא גִבְרָא
רָשָׁע, וּלְתַהוּא (ס"א מְיֻקָּתָה) דִּינִיקָא לִיה.

אֲמַר לִיה, בְּרָא שְׂבֵב בְּעֵלְמָא. אָמַר לִיה הֵן. חַד
בְּרָא שְׂבִיב, וְהוּא רָשָׁע כַּאֲבוּהָ, וְאִיהוּ
יְנוּקָא דְאָזִיל בְּבִי מְטַבְחָא. חֲפֵשׁ אֲבַתְרִיה, וְנָטִיל
לִיה וְלָעֵי לִיה בְּאוּרִינְתָא, עַד דְּאוּלִּיף לִיה מְקַרָּא
וְצִלוּתָא וּקְרִיאת שְׁמַע. לְבַתֵּר אוּלִּיף לִיה מִשְׁנָה
וְתַלְמוּד וְהִלְכוּת וְהַגְדוּת, עַד דְּאֶתְחַבֵּם יַתֵּיר, וְהִינְנוּ
רַבֵּי גַחוּם הַפְּקוּלִי.

אֲמַאי קְרוּ לִיה הַפְּקוּלִי. כְּמָה דְאֶתְ אֲמַר, (ישעיה
כח ז) פְּקוּ פְּלִילִיָּה. דְּאֶפִּיק לְאֲבוּהָ מִן דִּינָא
דְּתַהוּא עֵלְמָא. וְכְמָה חֲפִימֵי דְרָא דְנִפְקוּ מִיְנִיה,
אֶקְרוּן פְּקוּלִי.

לשון הקודש

וְלַמַּד אוֹתוֹ בַּתּוֹרָה, עַד שֶׁלְּמַדּוֹ מְקַרָּא
וְתַפְלָה וּקְרִיאת שְׁמַע. אַחַר כֶּךָ לַמַּד
אוֹתוֹ מִשְׁנָה וְתַלְמוּד וְהִלְכוּת וְהַגְדוּת, עַד
שֶׁהִתְחַבֵּם יוֹתֵר, וְהִינְנוּ רַבֵּי גַחוּם הַפְּקוּלִי.
וְלִמָּחָה קְרָאוּ לוֹ הַפְּקוּלִי? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(ישעיה כח) פְּקוּ פְּלִילִיָּה. שֶׁהוֹצִיא אֶת אָבִיו
מִהַדִּין שֶׁל אוֹתוֹ הָעוֹלָם. וְכְמָה חֲכָמֵי
הַדּוֹר שֶׁיִּצְאוּ מִמֶּנּוּ נִקְרְאוּ פְּקוּלִי.

וְכֶךָ לְאוֹתוֹ הָאִישׁ, שֶׁלֹּא הוּשָׁאִיר רְעוּת
וְחֲטָאִים בְּעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשָׂה! כֶּךָ וְכֶךָ יִהְיֶה
לְאוֹתוֹ הָאִישׁ הָרָשָׁע, וְלְאוֹתָהּ (הַמִּינְקָת)
שֶׁהִינִיקָה אוֹתוֹ!

אֲמַר לוֹ: הֲאֵם הוּשָׁאִיר בֶּן בְּעוֹלָם? אֲמַר
לוֹ: בֶּן, בֶּן אַחַד הוּא הוּשָׁאִיר, וְהוּא רָשָׁע
כְּמוֹ אָבִיו, וְהוּא הַיֶּלֶד שֶׁהוֹלֵךְ בְּבֵית
הַמְטַבְּחִים. חֲפֵשׁ אַחֲרָיו, וְלַקַּח אוֹתוֹ

הַהוּא גִבְרָא אָתִי לִיה בְּחִלְמָא, וְאָמַר לִיה, רַבִּי,
כְּמָה דְאַנְתָּ גַחְמַתָּ לִי בִן יַנְחָם תְּקַדּוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא אוּתְךָ. דְהָא מִן יוֹמָא דִידְעַ בְּנֵי פְסוּק
חַד, פְּקוּ לִי מִן דִּינָא. בִּינּוּ דְקָרָא קְרִיאַת שְׁמַע,
סְלִקִין דִּינָאֵי בִין בִּימְמָא בִין בְּלִילֵיא זִימְנָא חַד.
בִּינּוּ דְקָרִי בִיה רַב, אַעֲבְרוּ דִינָאֵי מִכָּל וְכָל.

יוֹמָא דְאֶתְחַבֵּים וְקָרוּ לִיה רַבִּי, אֶתְקִינוּ בּוֹרְסֵי
בִין צְדִיקָיָא בְּגִינְתָא דְעֵדָן. וְכָכָל יוֹמָא
זִימְנָא דְאֶתְחַדְשָׁא אוּרִייתָא בְּשָׁמִיּה, מְעַטְרִין לִי
בְּעִיטְרָא עֵילָאָה, דְצְדִיקוּם מְתַעַטְרִין.

בְּגִינְךָ זְכִינָא בְּכָל הָאֵי יָקָר. וְכַּאֲהֵא אִיהוּ חוּלְקִיָּה,
מֵאֵן דְשָׁבַק בְּרָא דְלַעֵי בְּתוֹרָה בְּהָאֵי
עֲלָמָא. אָמַר ר' חֵיָא בַר אֲבָא, כְּהָאֵי גִזּוּנָא אִירַע
לִיה לְרַבִּי עֲקִיבָא.

לשון הקודש

את כסאי בין הצדיקים בגן עדן. ובכל
יום ויום שמתחדשת תורה בשמו,
מעטרים אותי בעטרה עליונה,
שהצדיקים מתעטרים.

בגלגלך זכיתי בכל הכבוד הזה. אשרי
הוא חלקן של מי שמשאיר בן שעוסק
בתורה בעולם הזה. אמר רבי חי'א בר
אבא, כמו זה ארע לו לרבי עקיבא.

אותו האיש בא לו בחלום, ואמר לו:
רבי, כמו שנחמתני, כך ינחם אותך
הקדוש ברוך הוא. שהרי מן היום שינדע
בני פסוק אחר, הוציאו אותי מן הדין.
בין שקרא קריאת שמע, העלו הדין שלי
בין ביום ובין בלילה פעם אחת. בין
שקרא בו הרב, העבירו את דיני מכל
וכל.

היום שהנהיח חכם וקראו לו רבי, התקינו

רַבִּי נָתַן שָׁאֵל לַיהוָה לְרַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי חֲנִינָא יוֹמָא
 חַד, וְאָמַר לַיהוָה, אֵלֵיָּהּוּ הִנֵּה לַיהוָה בְּרָא, אוֹ
 לָאוּ. אָמַר לַיהוָה, מִיִּלְתָּא אַחֲרָא הִנֵּה בֵּיתָה,
 וּבְנֵיָאֵי, (דב"ה א טו כב) אֵל תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחֵי וּבְנֵיָאֵי אֵל
 תִּרְעוּ. מֵאֵי אֵל תִּרְעוּ אֵל תִּעֲשׂוּ עֲצָמֵיכֶם רַעִים
 וְחֻבְרִים לְנִבְיָאֵי. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּחַר בְּהֶם,
 וְהַבְדִּילֵם מִיִּשְׂרָאֵל לְעַבְדוּתוֹ, וְהַכְנִיסֵם בְּהִיכְלוֹ. קַל
 וְחוֹמֵר, מִי שֶׁהוּא מִלְּאָךְ בַּשָּׁמַיִם, אֶתְּהָ שׁוֹאֵל עָלָיו.

רַבִּי יוֹחָנָן אוֹמֵר, מִשְׁבֹּט נֹד הָיָה. רַבִּי נְהוֹרָאֵי
 אָמַר, אֵלֵיָּהּוּ מַלְּאָךְ אַחֲרָא הִנֵּה בֵּיתָה,
 דְּכַתִּיב, (משלי ל ד) מִי עָלָה שָׁמַיִם וַיֵּרֵד. מִי עָלָה
 שָׁמַיִם, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר מִשְׁמִיָּה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, דָּא
 אֵלֵיָּהּוּ. וַיֵּרֵד מִקּוֹדֶם לְבֵן.

לשון הקודש

רַבִּי נָתַן שָׁאֵל אֶת רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי חֲנִינָא
 יוֹם אֶחָד, וְאָמַר לוֹ, הָאֵם לְאֵלֵיָּהּוּ הִנֵּה בֵּן
 אוֹ לָאוּ? אָמַר לוֹ, דְּבַר אַחַר הִנֵּה בּוֹ,
 וְכַתּוּב (דברי הימים א טו) אֵל תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחֵי
 וּבְנֵיָאֵי אֵל תִּרְעוּ. מַה זֶה אֵל תִּרְעוּ? אֵל
 תִּעֲשׂוּ עֲצָמֵיכֶם רַעִים וְחֻבְרִים לְנִבְיָאֵי.
 וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּחַר בְּהֶם, וְהַבְדִּילֵם
 מִיִּשְׂרָאֵל לְעַבְדוּתוֹ, וְהַכְנִיסֵם בְּהִיכְלוֹ,
 קַל וְחוֹמֵר מִי שֶׁהוּא מִלְּאָךְ בַּשָּׁמַיִם, אֶתְּהָ שׁוֹאֵל עָלָיו?
 רַבִּי יוֹחָנָן אוֹמֵר, מִשְׁבֹּט נֹד הָיָה. רַבִּי
 נְהוֹרָאֵי אָמַר, אֵלֵיָּהּוּ, דְּבַר אַחַר הִנֵּה בּוֹ,
 שְׁכַתּוּב (משלי ל) מִי עָלָה שָׁמַיִם וַיֵּרֵד. מִי
 עָלָה שָׁמַיִם – אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר מִשְׁמוֹ שֶׁל
 רַבִּי שְׁמַעוֹן, זֶה אֵלֵיָּהּוּ. וַיֵּרֵד – מִקּוֹדֶם
 לְבֵן.

וְקָשָׁא דְרַבִּי אֶלְעָזָר אֲדַרְבֵּי אֶלְעָזָר, דְּאָמַר רַבִּי
 אֶלְעָזָר אֵלֵיהּוּ דָא פְּנָחָם. אִי בְּשָׁבִיל
 שְׁקִינָא לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, זֶה קִינָא וְזֶה קִינָא.
 לָאוּ הָכִי. דְּאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתִיב, (מ"א יט י) קִנָּא
 קִנָּאתִי. קִנָּא בְּשִׂטִּים, וְקִנָּאתִי הָכָא. אָמַר לִיה
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, עַד מְתִי אַתָּה מְקִנָּא לְשָׁמַי.
 אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בַּר שְׁלוֹם, מִי עָלָה שָׁמַיִם, דָּא
 אֵלֵיהּוּ. דְּכְתִיב, (מ"ב ב יא) וַיַּעַל אֵלֵיהּוּ בַּסַּעֲרָה
 הַשָּׁמַיִם. וַיֵּרֶד, זֶה יוֹנָה, דְּכְתִיב, (יונה א ה) וַיּוֹנֶה יָרֵד
 אֶל יַרְבֵּיתִי הַסְּפִינָה וְגו'. (שם ב ז) לְקַצְבֵי הָרִים יַרְדֵּיתִי.
 מִי אָסַף רוּחַ בְּחַפְּנֵי, זֶה מוֹשֶׁה.

מִי צָרַר מַיִם, זֶה אֱלִישָׁע, שְׂרִיפָא הַמַּיִם בִּירִיחוֹ.
 בְּשִׁמְלָה, בְּכַח שִׁמְלָתוֹ שֶׁל אֵלֵיהּוּ. מִי הִקִּים
 כָּל אַפְסֵי אֶרֶץ, דָּא אַבְרָהָם. דְּכְתִיב (בראשית ב ד) אֵלֶּה
 תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָה, בְּאַבְרָהָם.

לשון הקודש

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בַּר שְׁלוֹם, מִי עָלָה
 שָׁמַיִם - זֶה אֵלֵיהּוּ, שְׁכָתוֹב (מלכים-ב ג) וַיַּעַל
 אֵלֵיהּוּ בַּסַּעֲרָה הַשָּׁמַיִם. וַיֵּרֶד - זֶה יוֹנָה,
 שְׁכָתוֹב (יונה א) וַיּוֹנֶה יָרֵד אֶל יַרְבֵּיתִי
 הַסְּפִינָה וְגו'. לְקַצְבֵי הָרִים יַרְדֵּיתִי. מִי
 אָסַף רוּחַ בְּחַפְּנֵי - זֶה מוֹשֶׁה.

מִי צָרַר מַיִם - זֶה אֱלִישָׁע, שְׂרִפָא הַמַּיִם
 בִּירִיחוֹ. בְּשִׁמְלָה - בְּכַח שִׁמְלָתוֹ שֶׁל

וְקָשָׁא מַרְבֵּי אֶלְעָזָר עַל רַבִּי אֶלְעָזָר,
 שְׁאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֵלֵיהּוּ זֶה פְּנָחָם. אִם
 בְּשָׁבִיל שְׁקִינָא לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא - זֶה
 קִינָא וְזֶה קִינָא! לָא כְּדֵי, שְׁאָמַר רַבִּי
 אֶלְעָזָר, כְּתוּב (מלכים-א מט) קִנָּא קִנָּאתִי.
 קִנָּא בְּשִׂטִּים, וְקִנָּאתִי פָּאן. אָמַר לוֹ
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: עַד מְתִי אַתָּה מְקִנָּא
 לְשָׁמַי?

מַה שְּׁמוֹ שֶׁל אוֹתוֹ אָדוֹן שֶׁהֵבִיא הֶלְלוּ
 לְעַבְדֹתוֹ (לְעוֹלָם). ה' צְבָאוֹת שְׁמוֹ. וּמַה שֵּׁם בְּנוֹ.
 יִשְׂרָאֵל. דְּכַתִּיב, (שְׁמוֹת ד' כב) בְּנֵי בְכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל. ר' נַחֲמָן
 אֹמֵר כֹּל הָאֵי בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְדַבֵּר.
 רַבִּי נְהוֹרָאִי וְרַבִּי יְהוּדָאִי, אֵי עָרְעוּ תְּחִילַת אֵילָנָא
 חֲדָא בְּחַקְלָא, וְהוּוּ יַתְבִּי. אֲדַהֲבִי, חָמוֹ חֲדָ
 רְוּוּק, דְּאָתִי וְטָעִי בְּחַקְלָא. אָמַר רַבִּי יוּדָאִי, אִו
 טָעִי הֵהוּא בַר נֶשׁ בְּחַקְלָא, אִו לְסֻטִים הוּא, אִו
 דְּחִיל מִינָן.

(אָמַר רַבִּי נְהוֹרָאִי, שְׂכִינְתָא גַבְוּ, קוּם. קָמוּ, רְמוּ לִיהַ קָלָא, בִּינָן דְּחִמִּי לִזְן קָרִיב לְגַבְיַיהוּ).
 אָמַר רַבִּי נְהוֹרָאִי, מֵאֵן אַנְתָּ. אָמַר לִיהַ, מִגּוּ
 דְּלֹא שְׂאִילָנָא לְכוּן בְּשַׁלְמָא, לָא יַדְעִיתוּן
 לִי. יוּדָאִי אָנָּא, וְטָעִינָא הַשְׁתָּא בְּהַאי חַקְלָא, וְלָא
 שְׂאִילָנָא עַלְיִינוּ, דְּאִמִּינָא שְׂמָא רְשָׁעִים הֵם.

לשון הקודש

ראו רוב אחר שפא וטעה בשדה. אמר
 רבי יודאי: או שטועה אותו האיש
 בשדה, או שהוא לסטים, או שפוחד
 מעמנו.

(אמר רבי נהוראי: השכינה אצלנו, קום! קמו. הרימו לו קול. בין
 שראה אותם, קרב אליהם).

אמר רבי נהוראי: מי אתה? אמר לו:
 מתוך שלא שאלתי אתכם בשלום, לא
 הכרתם אותי. אני יהודי, וטעיתי כאן
 בשדה הזה, ולא שאלתי עליכם,

אליהו. מי הקים כל אפסי ארץ - זה
 אברהם, שכתוב (בראשית א) אלה תולדות
 השמים והארץ בהבראם, באברהם.

מה שמו של אותו אדון שהביא הללו
 לעבודתו? ה' צבאות שמו. ומה שם בנו?
 ישראל, שכתוב (שמות א) בני בכורי
 ישראל. רבי נחמן אומר, כל זה בקדוש
 ברוך הוא מדבר.

רבי נהוראי ורבי יהודאי נפגשו תחת
 אילן אחד בשדה, והיו יושבים. בינתיים

וּכְתִיב, (ישעיה מז כב) אֵין שְׁלוֹם אָמַר ה' לְרָשָׁעִים.
 וּבְדִין דִּלָּא אֲשַׁתְּמוּדְעֵי בְכוּן. עַד דַּחְמִינָא בְכוּן
 בְּנַפְי מְצוּה, וְחָרִינָא. הַשְׁתָּא שְׁלָמָא עֲלֵיכוּ רַבְנָן.
 יְתָבֵי תַחֲוֹת אֵילָנָא, אָמַר רַבִּי יוֹדָאי, נְתַעֲסַק
 בְּפוּלְחָנָא דְמַרְנָא, וְנִפְתַּח בְּאוּרֵייתָא.

פְּתַח רַבִּי יוֹדָאי וְאָמַר, (דברים ו ט) וּכְתַבְתֶּם עַל
 מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ. מְזוּזוֹת פְּתִיב, מֵאֵי
 טַעְמָא. אֵלָּא אֲשֶׁרִיהֶם יִשְׂרָאֵל, שְׁהֵם מְצוּיָיִנִים
 תָּמִיד בְּמְצוּת. בְּשַׁבְּתָם, וּבְלִכְתָּם, בְּשַׁכְּבָם, וּבְקוּמָם.
 דְּכְתִיב, (שם פסוק ח) בְּשַׁבְּתְךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בְּדַרְךָ
 וּבְשַׁכְּבְךָ וּבְקוּמְךָ.

וְשִׁיחֵיו יִשְׂרָאֵל מְעוּטְרִים בְּתוֹרָה וּבְמְצוּת, כְּדֵי
 שִׁידְבְּקוּ תָּמִיד (דף קג ע"ב) בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא. דְּכְתִיב, (שם ד ד) וְאַתֶּם הִדְבַּקִּים בָּה'

לשון הקודש

עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ. מְזוּזוֹת פְּתוּב,
 מָה הַטַּעַם? אֵלָּא אֲשֶׁרִיהֶם יִשְׂרָאֵל, שְׁהֵם
 מְצוּיָיִנִים תָּמִיד בְּמְצוּת, בְּשַׁבְּתָם
 וּבְלִכְתָּם, בְּשַׁכְּבָם וּבְקוּמָם, שְׁפַתוּב
 בְּשַׁבְּתְךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בְּדַרְךָ
 וּבְשַׁכְּבְךָ וּבְקוּמְךָ.

וְשִׁיחֵיו יִשְׂרָאֵל מְעוּטְרִים בְּתוֹרָה
 וּבְמְצוּת, כְּדֵי שִׁידְבְּקוּ תָּמִיד בְּקוּדְשָׁא

שְׁאֲמַרְתִּי שְׁמָא הֵם רָשָׁעִים, וְכַתוּב (ישעיה
 מז) אֵין שְׁלוֹם אָמַר ה' לְרָשָׁעִים. וּמֵאַחַר
 שְׁלָא הִכְרַתִּי אֶתְכֶם, עַד שְׁרֵאִיתִי בְּכֶם
 בְּנַפְי מְצוּה, וְשִׁמְחֵתִי. עַכְשָׁו שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם
 חֲכָמִים. יִשְׁבוּ תַחַת הָאֵילָן. אָמַר רַבִּי
 יוֹדָאי, נְתַעֲסַק בְּעַבּוּדַת רַבּוּנָנּוּ, וְנִפְתַּח
 בְּתוֹרָה.

פְּתַח רַבִּי יוֹדָאי וְאָמַר, (דברים ו) וּכְתַבְתֶּם

אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים בְּלָכֶם הַיּוֹם. וְכָל הַדָּבָר בְּקוֹנֵנוּ,
אֵינֹנוּ נִיזוּק לְעוֹלָם.

וְלֹא עוֹד, אֵלֹא שְׁשָׁנֵי מִלְאָכֵי הַשָּׁרֵת מְלוּיִן לוֹ
לְאָדָם, אֶחָד בִּימֵינוּ, וְאֶחָד בְּשִׁמְאֵלוֹ.
דְּבַתִּיב, (תהלים צא יא) כִּי מִלְאָכָיו יִצְנֶה לָךְ לְשִׁמְרֶךָ
בְּכָל דְּרָכֶיךָ. וְלֹא עוֹד, אֵלֹא שְׁאֵם תָּמִיד מְצוּי
בְּמִצְוֶה, כְּבִיכּוֹל, שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נֶעֱשֶׂה לוֹ
שׁוֹמֵר. שְׁנַאֲמַר, (שם קכא ה) ה' שׁוֹמְרֶךָ.

מַה עוֹשֶׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. נוֹטֵל מִלְאָךְ
הַהוֹלֵךְ בִּימֵינוּ, וּמַעְמִידוֹ לְפָנָיו. וְהוּא עוֹמֵד
בְּמִקוּמוֹ. שְׁנַאֲמַר, ה' צִלְךָ עַל יַד יְמִינֶךָ. וְאוֹתוֹ
הַמְּלָאָךְ שֶׁהוּא מְשִׁמְאֵלוֹ, מַעְמִידוֹ אַחֲרֵי הָאָדָם.
וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִיָּמִין וּמִשְׁמָאל. נִמְצָא הָאָדָם
נִשְׁמָר מִכָּל צַדְדָיו, מִי יוֹכֵל לְהַזִּיק אוֹתוֹ.

לְשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ

שְׁנַאֲמַר (שם קכא) ה' שִׁמְרֶךָ.

מַה עוֹשֶׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? נוֹטֵל
מִלְאָךְ הַהוֹלֵךְ בִּימֵינוּ, וּמַעְמִידוֹ לְפָנָיו,
וְהוּא עוֹמֵד בְּמִקוּמוֹ, שְׁנַאֲמַר ה' צִלְךָ עַד
יַד יְמִינֶךָ. וְאוֹתוֹ הַמְּלָאָךְ שֶׁהוּא מְשִׁמְאֵלוֹ,
מַעְמִידוֹ אַחֲרֵי הָאָדָם, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
מִיָּמִין וּמִשְׁמָאל. נִמְצָא הָאָדָם נִשְׁמָר מִכָּל
צַדְדָיו, מִי יוֹכֵל לְהַזִּיק אוֹתוֹ.

בְּרוּךְ הוּא, שֶׁכְּתוּב וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּה'
אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים בְּלָכֶם הַיּוֹם. וְכָל הַדָּבָר
בְּקוֹנֵנוּ, אֵינֹנוּ נִזוּק לְעוֹלָם.

וְלֹא עוֹד, אֵלֹא שְׁשָׁנֵי מִלְאָכֵי הַשָּׁרֵת
מְלוּיִן לוֹ לְאָדָם, אֶחָד בִּימֵינוּ וְאֶחָד
בְּשִׁמְאֵלוֹ, שֶׁכְּתוּב (תהלים צא) כִּי מִלְאָכָיו
יִצְנֶה לָךְ לְשִׁמְרֶךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ. וְלֹא עוֹד,
אֵלֹא שְׁאֵם תָּמִיד מְצוּי בְּמִצְוֶה, כְּבִיכּוֹל
שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נֶעֱשֶׂה לוֹ שׁוֹמֵר,

וְעַל בֶּן צְרִיךְ שְׁלֵא יְהִי הָאָדָם מְצוּי בְּלֵא תוֹרָה
 וּבְלֵא מְצוֹת, אֲפִילוּ שָׁעָה אַחַת. בְּבֵיתוֹ
 הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמְרוֹ מִבְּחוּץ, וְהָאָדָם מִבְּפָנִים.

וְתַנְיָנָן, אָמַר רַבִּי יוֹסִי בַר יְהוּדָה, פֶּתַח הַמְצוּיִין
 בְּמִזוּזָה, אֵין מְזִיק וְאֵין שָׁטָן וְאֵין פְּגַע רַע
 מִתְקָרֵב אֵלָיו. מִפְּנֵי שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵר
 הַפֶּתַח, אֲפִילוּ בְּשָׁעָה שְׁנֵיתָן רְשׁוֹת לְמַלְאָךְ
 הַמְשָׁחִית לְחֶבֶל, זֹקֵף עֵינָיו, וְרוֹאֶה שְׁשָׁם שְׂדֵי
 עוֹמֵד עַל הַפֶּתַח, בְּדַבְּתִיב, (שמות יב כג) וְלֹא יִתֵּן
 הַמְשָׁחִית לָבֹא אֶל בְּתִיכֶם לְנֶגֶף. לְפִיכֵךְ צְרִיךְ
 הָאָדָם שְׂיִהֵא תָמִיד מְצוּי בְּמְצוֹת מִזוּזָה.

פֶּתַח רַבִּי נְהוֹרָאִי בְּפֶרֶשֶׁת צִיצִית וְדַרְשׁ, (במדבר טו
 לח) וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל כַּנְּפֵי בְּגָדֵיהֶם
 לְדַרְתָּם. מֵאֵי שָׁנָא דְהָכָא וּבְשִׁפְתַּי לְדַרְתָּם חֲסֵר,

לשון הקודש

שְׁנַתָּן רְשׁוֹת לְמַלְאָךְ הַמְשָׁחִית לְחֶבֶל. זֹקֵף
 עֵינָיו, וְרוֹאֶה שְׁשָׁם שְׂדֵי עוֹמֵד עַל הַפֶּתַח,
 שְׁפָתוֹב (שמות יב) וְלֹא יִתֵּן הַמְשָׁחִית לָבֹא
 אֶל בְּתִיכֶם לְנֶגֶף. לְפִיכֵךְ צְרִיךְ הָאָדָם
 שְׂיִהֵא תָמִיד מְצוּי בְּמְצוֹת מִזוּזָה.

פֶּתַח רַבִּי נְהוֹרָאִי בְּפֶרֶשֶׁת צִיצִית וְדַרְשׁ,
 (במדבר טו) וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל כַּנְּפֵי
 בְּגָדֵיהֶם לְדַרְתָּם. מֵה שׁוֹנָה שְׁכָאן

וְעַל בֶּן צְרִיךְ שְׁלֵא יְהִי הָאָדָם מְצוּי בְּלֵא
 תוֹרָה וּבְלֵא מְצוֹת אֲפִילוּ שָׁעָה אַחַת.
 בְּבֵיתוֹ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמְרוֹ מִבְּחוּץ,
 וְהָאָדָם מִבְּפָנִים.

וְשַׁנְיָנָנוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי בַר יְהוּדָה, פֶּתַח
 הַמְצוּיִין בְּמִזוּזָה, אֵין מְזִיק וְאֵין שָׁטָן וְאֵין
 פְּגַע רַע מִתְקָרֵב אֵלָיו. מִפְּנֵי שֶׁהַקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵר הַפֶּתַח, אֲפִילוּ בְּשָׁעָה

דְּבַתִּיב, (שמות לא טז) לַעֲשׂוֹת אֶת הַשְּׂבֵת לְדַרְתֶּם, חֶסֶר.

דְּתַנִּינֵן. תִּקְנֵנוּ פְּרֻשֵׁת צִיצִית בְּקִרְיַת שְׁמֵעַ.
וּבְדִירְתוֹ שֶׁל אָדָם, נִמְצָא פְּרֻשֵׁת קִרְיַת
שְׁמֵעַ, חוּץ מִפְּרֻשֵׁת צִיצִית, שְׁחָסַר מִשָּׁם. בְּמָה
נִשְׁלָם. אֵלָּא בְּשֹׂאדָם מִתְעַטֵּף בְּבֵיתוֹ בְּצִיצִית, וְיוֹצֵא
בוֹ לַפְתָּחוֹ, הֲרֵי נִשְׁלָם.

וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שָׂמַח בּוֹ, וּמִלֶּאךְ הַמְּנוֹת זֶה
מִשָּׁם וְהֵינּוּ לְדַרְתֶּם, שְׂיִהִיָּה שְׁלָם.
וְיוֹצֵא מִפְּתַח בֵּיתוֹ בְּמִצְוֵה זֶה, וּמִלֶּאךְ הַמְּשֻׁחִית זֶה
מִשָּׁם וְנִיצוֹל הָאָדָם מִכָּל גִּזְק. מְנַלֵּן. מִמָּאֵי דְבַתִּיב,
מְזוּזוֹת, מֵאוֹתִיּוֹתָיו מִשְׁמֵעַ, וְ"ז מו"ת. שְׁלֵא נִיתֵן לוֹ
רְשׁוֹת לְחַבֵּל, וְזוֹ מִפְּתָחוֹ.

בְּשֵׁבֶת דְּבַתִּיב לְדַרְתֶּם, מָּאֵי טַעְמָא. מִפְּנֵי שְׂפִינָן
שְׂקִידָשׁ הַיּוֹם, דִּירְתֶּם שְׁלֵ יִשְׂרָאֵל צְרִיכָה

לשון הקודש

וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שָׂמַח בּוֹ, וּמִלֶּאךְ
הַמְּנוֹת זֶה מִשָּׁם, וְהֵינּוּ לְדַרְתֶּם, שְׂיִהִיָּה
שְׁלָם. וְיוֹצֵא מִפְּתַח בֵּיתוֹ בְּמִצְוֵה זֶה,
וּמִלֶּאךְ הַמְּשֻׁחִית זֶה מִשָּׁם, וְנִיצוֹל הָאָדָם
מִכָּל גִּזְק. מְנַלֵּן לָנוּ? מִמָּה שְׂבֵתוֹב מְזוּזוֹת,
מֵאוֹתִיּוֹתָיו מִשְׁמֵעַ: וְ"ז מו"ת. שְׁלֵא נִתֵּן לוֹ
רְשׁוֹת לְחַבֵּל, וְזוֹ מִפְּתָחוֹ.
בְּשֵׁבֶת, שְׂבֵתוֹב לְדַרְתֶּם, מָּה הַטַּעַם?

וּבְשֵׁבֶת לְדַרְתֶּם חֶסֶר, שְׂבֵתוֹב (שמות לא)
לַעֲשׂוֹת אֶת הַשְּׂבֵת לְדַרְתֶּם, חֶסֶר
שְׂשִׁנִּינֵנוּ, תִּקְנֵנוּ פְּרֻשֵׁת צִיצִית בְּקִרְיַת
שְׁמֵעַ. וּבְדִירְתוֹ שֶׁל אָדָם נִמְצָא פְּרֻשֵׁת
קִרְיַת שְׁמֵעַ, חוּץ מִפְּרֻשֵׁת צִיצִית,
שְׁחָסַר מִשָּׁם. בְּמָה נִשְׁלָם? אֵלָּא בְּשֹׂאדָם
מִתְעַטֵּף בְּבֵיתוֹ בְּצִיצִית, וְיוֹצֵא בּוֹ
לַפְתָּחוֹ, הֲרֵי נִשְׁלָם.

להיות בְּנֵי דְלוּק, וְשִׁלְחָן עָרוּךְ, וּמִטָּה מוּצַעַת
 וְדִירָתָן מְתוּקָנֶת בְּדִירַת חֲתָן לְקַבֵּל בּוֹ הַכֶּלֶה. וּמֵאֵי
 נִיהוּ. שֶׁבֶת הִיא כֶּלֶה. וְלַעֲוֹלָם אֵין מִכְּנִיסִין אוֹתָהּ
 אֶלָּא בְּדִירָה מְתוּקָנֶת לְכְבוּדָהּ, כְּפִי הָרְאוּי לָהּ. וְעַל
 דָּא כְּתִיב, לַעֲשׂוֹת אֶת הַשֶּׁבֶת. וּכְתִיב, לְדוֹרְתָם,
 לְהַכְנִים בָּהּ כֶּלֶה קְדוֹשָׁה לְדִירָתָהּ וְלִהְיוֹת בְּתוֹכָהּ.

בְּשַׁעָה שְׁקִידַשׁ הַיּוֹם, וּכְלָה זֶה בָּאָה, וְאֵינָה
מוּצָאָה דִירָה מְתוּקָנֶת, וְשִׁלְחָן עָרוּךְ, וְגַר
דְלוּק. כֶּלֶה זֶה אוֹמְרָת, אֵין דִירָה זֶה מִיִּשְׂרָאֵל. בֵּינֵי
וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּתִיב, אֵין זֶה מִיִּשְׂרָאֵל, אֵין דִירָתוֹ
לְקְדוֹשָׁה. עַל כֵּן צָרִיךְ הַיִּכָּר קְדוֹשָׁה בְּבֵית. וְעַל
דָּא כְּתִיב לְדוֹרְתָם, בְּשַׁבָּת וּבְצִיצִית.

אָמַר רַבִּי נְהוֹרָאִי, אֶסְתַּדְנָא, עַל מָאן דְנִפְק
מִתְרַע בֵּיתִיהּ בְּעִיטוּפָא דְמַצּוֹה, וְתַפְיִלִּין

לשון הקודש

בְּשַׁעָה שְׁקִידַשׁ הַיּוֹם, וּכְלָה זֶה בָּאָה,
 וְאֵינָה מוּצָאָה דִירָה מְתוּקָנֶת וְשִׁלְחָן עָרוּךְ
 וְגַר דְלוּק – כֶּלֶה זֶה אוֹמְרָת: אֵין דִירָה זֶה
 מִיִּשְׂרָאֵל. בֵּינֵי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּתוּב,
 אֵין זֶה מִיִּשְׂרָאֵל, אֵין דִירָתוֹ לְקְדוֹשָׁה. עַל
 כֵּן צָרִיךְ הַיִּכָּר קְדוֹשָׁה בְּבֵית. וְעַל זֶה כְּתוּב
 לְדוֹרְתָם, בְּשַׁבָּת וּבְצִיצִית.

אָמַר רַבִּי נְהוֹרָאִי, אֲנִי מַעֲיָד עַל מִי
שְׂוִיעָא מִשְׁעַר בֵּיתוֹ בְּעַטְוֹף שֶׁל מַצּוֹה,

מִפְּנֵי שֶׁבִּינּוֹן שְׁקִידַשׁ הַיּוֹם, דִירָתָם שֶׁל
 יִשְׂרָאֵל צָרִיכָה לִהְיוֹת בְּנֵי דְלוּק, וְשִׁלְחָן
 עָרוּךְ, וּמִטָּה מְמַצַּעַת, וְדִירָתָן מְתוּקָנֶת
 בְּדִירַת חֲתָן לְקַבֵּל בּוֹ הַכֶּלֶה. וּמָה הוּא?
 שֶׁבֶת הִיא כֶּלֶה, וְלַעֲוֹלָם אֵין מִכְּנִיסִין
 אוֹתָהּ אֶלָּא בְּדִירָה מְתוּקָנֶת לְכְבוּדָהּ, כְּפִי
 הָרְאוּי לָהּ. וְעַל זֶה כְּתוּב לַעֲשׂוֹת אֶת
 הַשֶּׁבֶת. וּכְתוּב לְדוֹרְתָם, לְהַכְנִים בָּהּ כֶּלֶה
 קְדוֹשָׁה לְדִירָתָהּ וְלִהְיוֹת בְּתוֹכָהּ.

בְּרֵאשׁוֹ, בְּשָׁעָה דְנִפְיָק בֵּין תְּרִין תְּרַעִין, אֲזִידְמָנָא
 שְׂבִינָה עֲלֵיהּ. וְתִרִין מְלָאכִין דְקִיָּיִמִין עֲלֵיהּ, חַד
 מִיָּמִינָא, וְחַד מִשְׁמָאלָא, וְכוּלְהוֹן מְלוּיִן לִיה עַד בֵּי
 כְּנִישְׁתָּא, וּמְבָרְכִין לִיה. וְחַד מְקַטְרָנָא דְאִיהוּ
 קְוִימָא קָמִי פְתָחָא דְבַר נָשׁ אָזִיל מִבְּתְרֵיהּ, וְעַל
 כְּרַחֲיָה אָתִיב וְאָמַר אָמֵן.

וְזָכוֹר וְשָׁמוֹר, כְּלָלָא דְכָל אֲזִרְיָתָא. זָכוֹר, אִיהוּ
 פְּרָשְׁת מְזוּזָה. וְאִתִּימָא מְזוּזָה כְּנִקְבָה
 מְדַבֵּר. הָכִי הוּא וְדָא, אֲבָל פְּרָשְׁתָּא דָא, זָכוֹר
 כְּלוּל כְּנִקְבָה. שָׁמוֹר אִיהוּ צִיצִית.

וְכֹד נִפְק בַּר נָשׁ מִתְרַע בִּיתִיהּ, נִפְיָק
 בְּתַפְלִינְ, דְאֵינֹן כְּלָל זָכוֹר, וְצִיצִית בְּחֲדֵיהּ,
 דְאִיהוּ שָׁמוֹר, וְאֵיעֲרַע בְּמְזוּזָה בְּתֵרַע בִּיתִיהּ, דְאִיהוּ
 כְּלָל זָכוֹר, צִיצִית אֲשָׁלִים לִיה לְכָלֵל שָׁמוֹר.

לשון הקודש

כְּנִקְבָה מְדַבֵּר - כֵּן הוּא וְדָא. אֲבָל
 הַפְּרָשָׁה הַזֹּאת, זָכוֹר כְּלוּל כְּנִקְבָה. שָׁמוֹר
 הוּא צִיצִית.

וּבְשִׁינְיָא אָדָם מִשְׁעַר בֵּיתוֹ, יוֹצֵא
 בְּתַפְלִינְ, שְׁהֵם הַכָּלֵל שֶׁל זָכוֹר, וְצִיצִית
 עִמָּם, שְׁהֵיא שָׁמוֹר, וּפּוֹנֵשׁ בְּמְזוּזָה בְּשִׁעַר
 בֵּיתוֹ, שְׁהוּא כְּלָל זָכוֹר - הַצִּיצִית
 מְשַׁלְמָה לוֹ לְכָלֵל שֶׁל שָׁמוֹר.

וְתַפְלִינְ בְּרֵאשׁוֹ, בְּשָׁעָה שִׁינְיָא בֵּין שְׁנֵי
 הַשְּׁעָרִים, מְזַדְמָנָת עֲלֵיו שְׂבִינָה, וְשְׁנֵי
 מְלָאכִים שְׁעוּמְדִים עֲלָיו, אֶחָד מִיָּמִין
 וְאֶחָד מִשְׁמָאל, וְכֻלָּם מְלוּיִם אוֹתוֹ עַד
 בֵּית הַכְּנֶסֶת וּמְבָרְכִים אוֹתוֹ. וּמְקַטְרָג
 אֶחָד שְׁעוּמֵד לְפָנָי פְּתַחֵי הָאָדָם הוֹלֵךְ
 מֵאֲחֵרֵיהֶם, וְעַל כְּרַחוּ מְשִׁיב וְאָמַר אָמֵן.
 וְזָכוֹר וְשָׁמוֹר - הַכָּלֵל שֶׁל הַתּוֹרָה. זָכוֹר
 הִיא פְּרָשְׁת מְזוּזָה. וְאֵם תֹּאמַר, מְזוּזָה

וְאִי תִימָא הָא צִיּוּת לָא קִיּוּמָא בְּפִתְחָא, הָאִיךְ
 קִיּוּמָא זְכוּר בְּלַחֲדוּי, וְהָא תַנּוּן זְכוּר וְשָׁמּוּר
 בְּחֵדָא אֵינּוּן. אֲלָא, מְזוּזָה אִיהִי פְּלוּל זְכוּר וְשָׁמּוּר.
 תַנּוּן, זְכוּר וְשָׁמּוּר בְּדַבּוּר אַחַד נְאֻמְרוּ, וּבְחֵדָא אֵינּוּן,
 וּמְזוּזָה פְּלוּל דְּתַרְוַיְיהוּ, פְּלוּל דְּכֵר וְנוֹקְבָא בְּחֵדָא.

תְּפִילִין לְעִילָא, פְּלוּל זְכוּר. תְּפִילִין דְּיָד,
 שָׁמּוּר, פְּלוּל דָּא בְּדָא. עֲשִׂיָּה לָא כְּתִיב
 אֲלָא בְּצִיּוּת, דְּאִיהִי שָׁמּוּר. וְכוּלָּא אֲזִילָא בְּחֵדָא.
 אַתָּא הֵהוּא רְוּקָא וְאָמַר, בְּאַתְרָא דָּא רִישֵׁין
 אֲשֶׁתְּפַחוּ, מֵאֵן יָכִיל לְמַלְלָא.

פְּתַח וְאָמַר, וּלְנַעֲמֵי מוֹדַע לְאִשָּׁה אִישׁ גְּבוּר חֵיל
 מִמֶּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ וְשָׁמוּ בּוֹעִזוּ. מְגִלָּה זוֹ
 לֹא הָיָה לָהּ לְהִתְחִיל אֲלָא מִפְּסוּק זֶה.

לשון הקודש

אין פתובה אלא בעיציית, שהיא שמור,
 והכל הולך יחד. בא אותו הרוב ואמר,
 במקום הזה נמצאים ראשים, מי יכול
 לדבר?

פתח ואמר, (רות א) ולנעמי מודע לאישה
 איש גבור חיל ממשפחת אלימלך ושמו
 בעז. מגילה זו לא היה לה להתחיל אלא
 מפסוק זה.

ואם תאמר, הרי ציציית לא עומדת
 בפתח? איך עומד זכור לבדו, והרי
 שנינו שזכור ושמור הם יחד? אלא,
 מזוזה פוללת זכור ושמור. שנינו זכור
 ושמור בדבור אחד נאמרו, והם יחד.
 והמזוזה כלל של שניהם, הכלל של זכר
 ונקבה יחד.

תתפלין למעלה – כלל זכור. תתפלין של
 יד – שמור, כלולים זה עם זה. העשייה

תַּנִּינֵן, כְּשֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה לְבְרֹא הָעוֹלָם,
הָיָה מִחְרִיט הָעוֹלָם לְפָנָיו, וְלֹא הָיָה
עוֹמֵד. עַד שֶׁבְּרָא הַתְּשׁוּבָה, בִּיּוֹן שֶׁבְּרָא הַתְּשׁוּבָה,
בְּרָא אֶת הָעוֹלָם, וְהֶעֱמִידוֹ עַל עַמּוּדוֹ. עַל עַמּוּד
אֶחָד. מֵאֵי גִיחוּ. הוּא צַדִּיק יְסוּד עוֹלָם.

בִּיּוֹן שֶׁבְּרָא אֶת הַתְּשׁוּבָה, הַתְּנוּצֵץ אֹר מִמְּנָה,
וְהָאֹר הַהוּא הַבְּהִיק וְהָאִיר מְסוּף הָעוֹלָם
וְעַד סוּפוֹ, וְבוֹ נִבְרָא הָעוֹלָם. רָאָהוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, וְנִסְתַּבֵּל בְּרִשְׁעִים הָעֲתִידִים לָבֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה,
וְגִנְזוּ לְעוֹלָם הַבָּא לְצַדִּיקִים.

וְאָם תֹּאמַר הוֹאִיל וְהוּא עֲתִיד לְגִנְזוֹ, לָמָּה
בְּרָאוֹ. אֵלֹא כְּשֶׁבְּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֹר
זֶה, לֹא בְּרָאוֹ אֵלֹא לְבְרֹא בוֹ אֶת הָעֶפֶר (הָעוֹלָם).
וְנִסְתַּבֵּל וְרָאָה שְׁעֲתִידִים רִשְׁעִים לָבֹא, וְגִנְזוּ לְצַדִּיקִים

לשון הקודש

הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, וְבוֹ נִבְרָא הָעוֹלָם. רָאָהוּ
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנִסְתַּבֵּל בְּרִשְׁעִים
הָעֲתִידִים לָבֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְגִנְזוּ לְעוֹלָם
הַבָּא לְצַדִּיקִים.

וְאָם תֹּאמַר, הוֹאִיל וְהוּא עֲתִיד לְגִנְזוֹ,
לָמָּה בְּרָאוֹ? אֵלֹא כְּשֶׁבְּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא אֹר זֶה, לֹא בְּרָאוֹ אֵלֹא לְבְרֹא בוֹ
אֶת הָעֶפֶר (הָעוֹלָם). וְנִסְתַּבֵּל וְרָאָה

שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה
לְבְרֹא הָעוֹלָם, הָיָה מִחְרִיט הָעוֹלָם לְפָנָיו,
וְלֹא הָיָה עוֹמֵד, עַד שֶׁבְּרָא הַתְּשׁוּבָה. בִּיּוֹן
שֶׁבְּרָא הַתְּשׁוּבָה, בְּרָא אֶת הָעוֹלָם,
וְהֶעֱמִידוֹ עַל עַמּוּדוֹ, עַל עַמּוּד אֶחָד. מֵאֵי
הוּא? הוּא צַדִּיק יְסוּד עוֹלָם.

בִּיּוֹן שֶׁבְּרָא הַתְּשׁוּבָה, הַתְּנוּצֵץ אֹר
מִמְּנָה, וְהָאֹר הַהוּא הַבְּהִיר וְהָאִיר מְסוּף